

In-between: Το σιδηροδρομικό ταξίδι ως μέσο χωρικής αφήγησης

Αμαλία Μιχαλίου - 20/07/2026

Διπλωματική Εργασία

Φοιτήτρια: Μιχαλίου Αμαλία

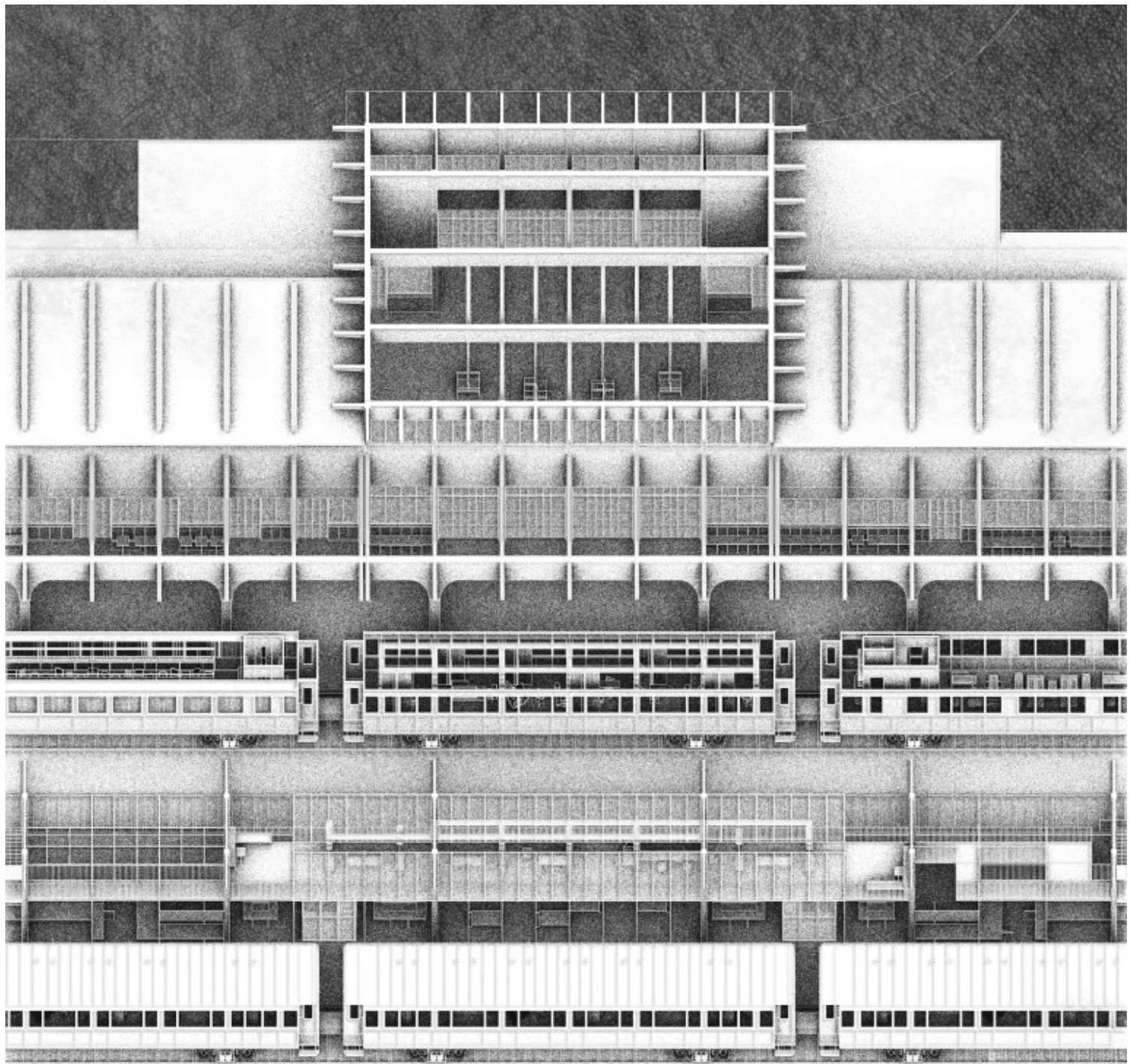
Επιβλέπων καθηγητής: Μπούρας Κωνσταντίνος

Σχέδια αποτύπωσης: Ιστορικό αρχείο ΟΣΕ

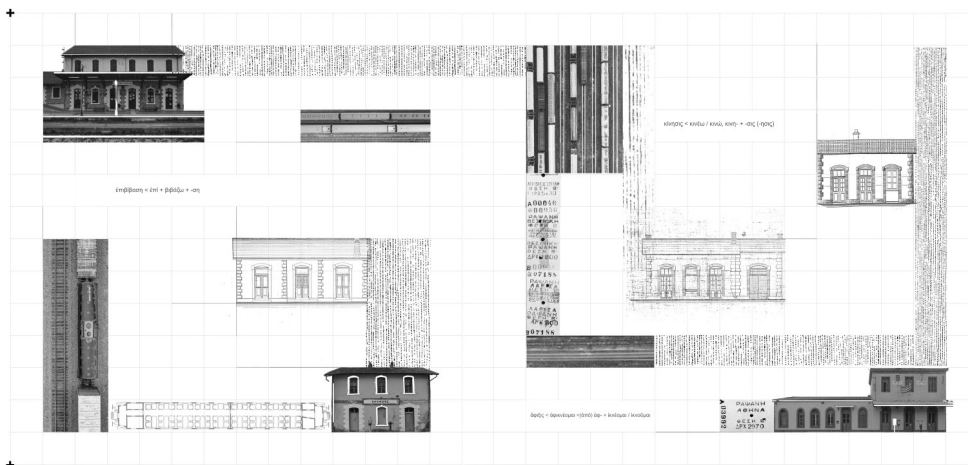
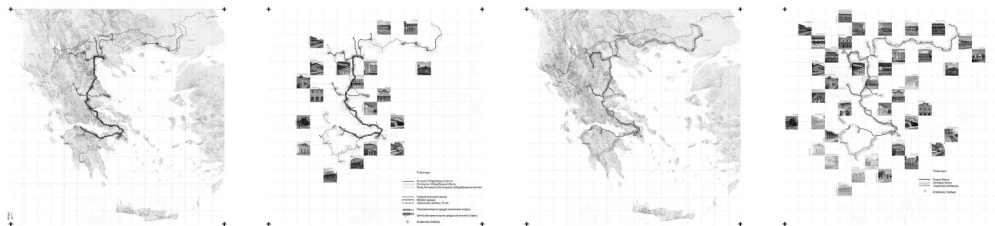
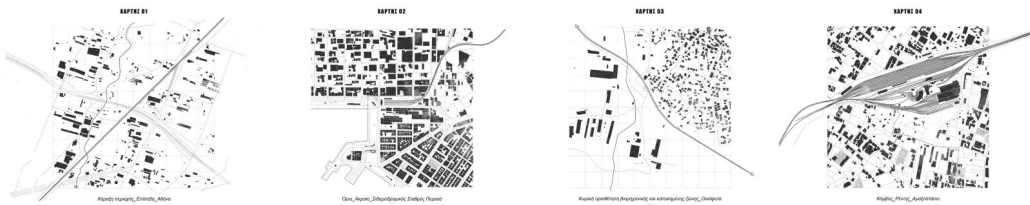
Σχολή: Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής | Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού | Τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής

Ακαδημαϊκό εξάμηνο: Σεπτέμβριος 2025

Η παρούσα διπλωματική εργασία διερευνά τον σιδηρόδρομο ως σύνθετο πεδίο τοπικότητας, χρονικότητας και χωρικής αφήγησης, εξετάζοντας παράλληλα τη λειτουργία του ως μεταβατικού και οριακού χώρου. Προβάλλεται η ταυτόχρονη λειτουργία του σιδηροδρόμου τόσο ως συνδετικό μέσο μεταξύ προορισμών όσο και ως αυτόνομη χωρική εμπειρία.

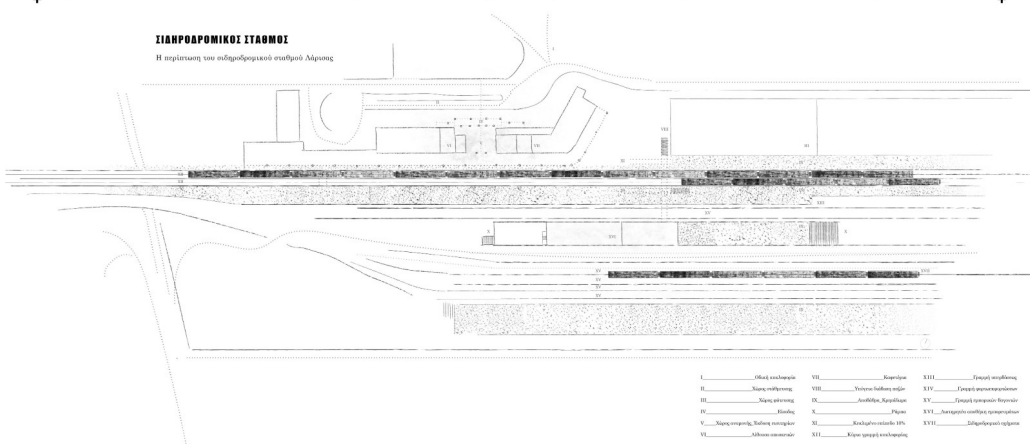

Η θεωρητική προσέγγιση ενισχύεται από τις θεωρίες των μη-τόπων του Marc Augé, σύμφωνα με τις οποίες ο σιδηρόδρομος συνιστά χώρο ανωνυμίας και μετάβασης, με απουσία συλλογικής μνήμης, ταυτότητας και ιστορικότητας. Η εμπειρία του υποκειμένου καθορίζεται από την κίνηση, την αναμονή και την απρόσωπη συνύπαρξη.

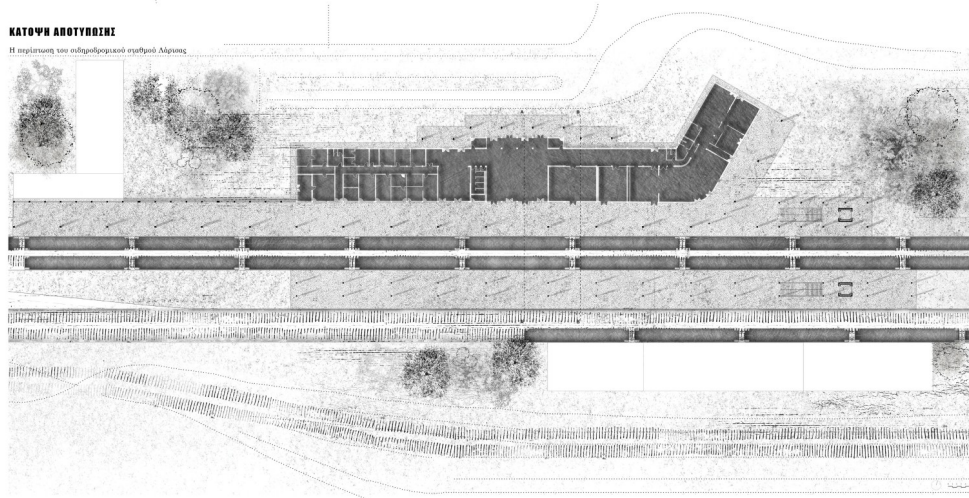
ΣΤΑΘΜΟΡΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

Η ενταξη του σταθμορρομικού σταθμού στην πόλη

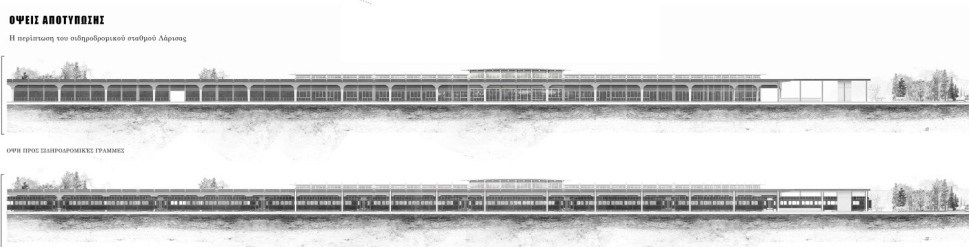
ΚΑΤΩΦΛΙ ΑΝΟΤΥΠΩΣΗΣ

Η ενταξη του σταθμορρομικού σταθμού στην πόλη

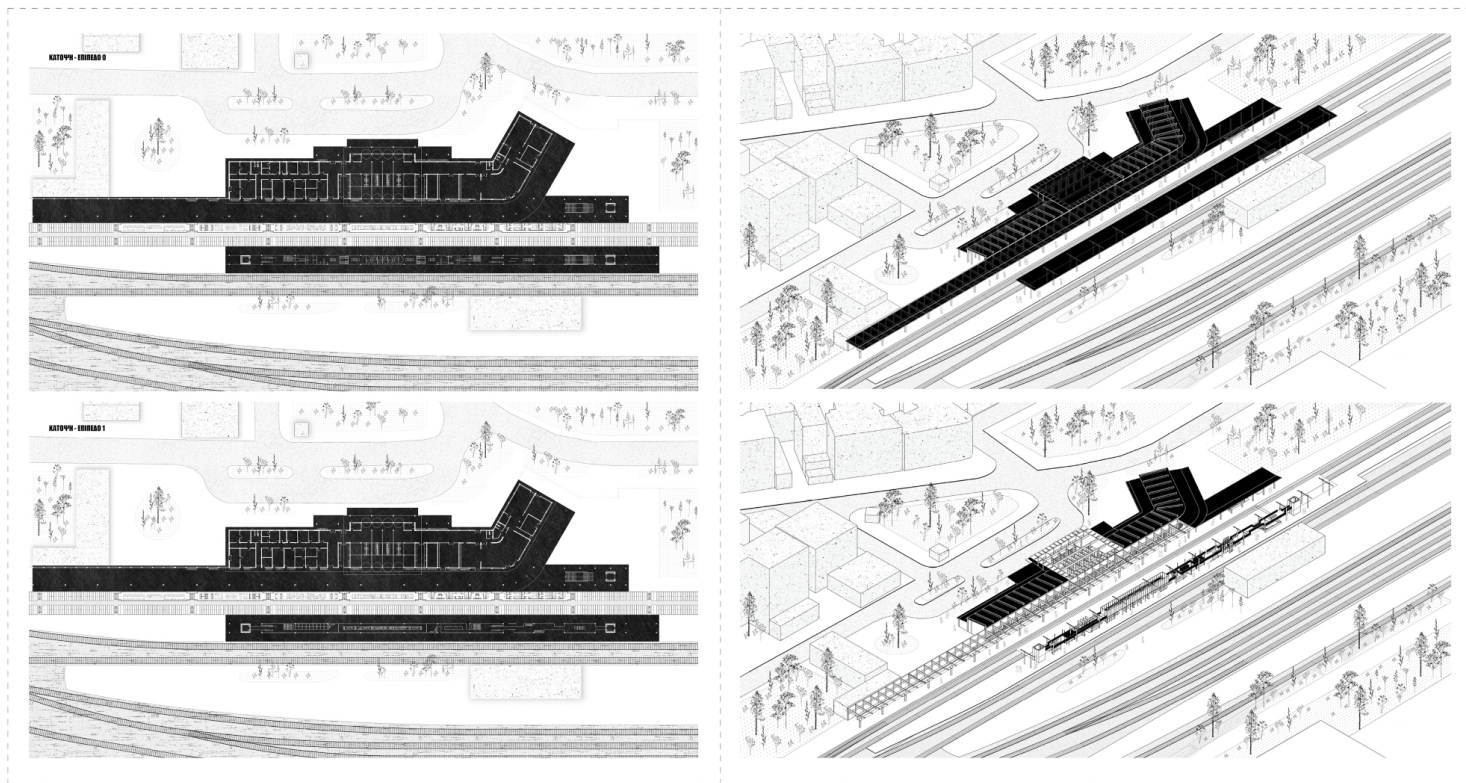
ΟΦΕΙ ΑΝΟΤΥΠΩΣΗΣ

Η ενταξη του σταθμορρομικού σταθμού στην πόλη

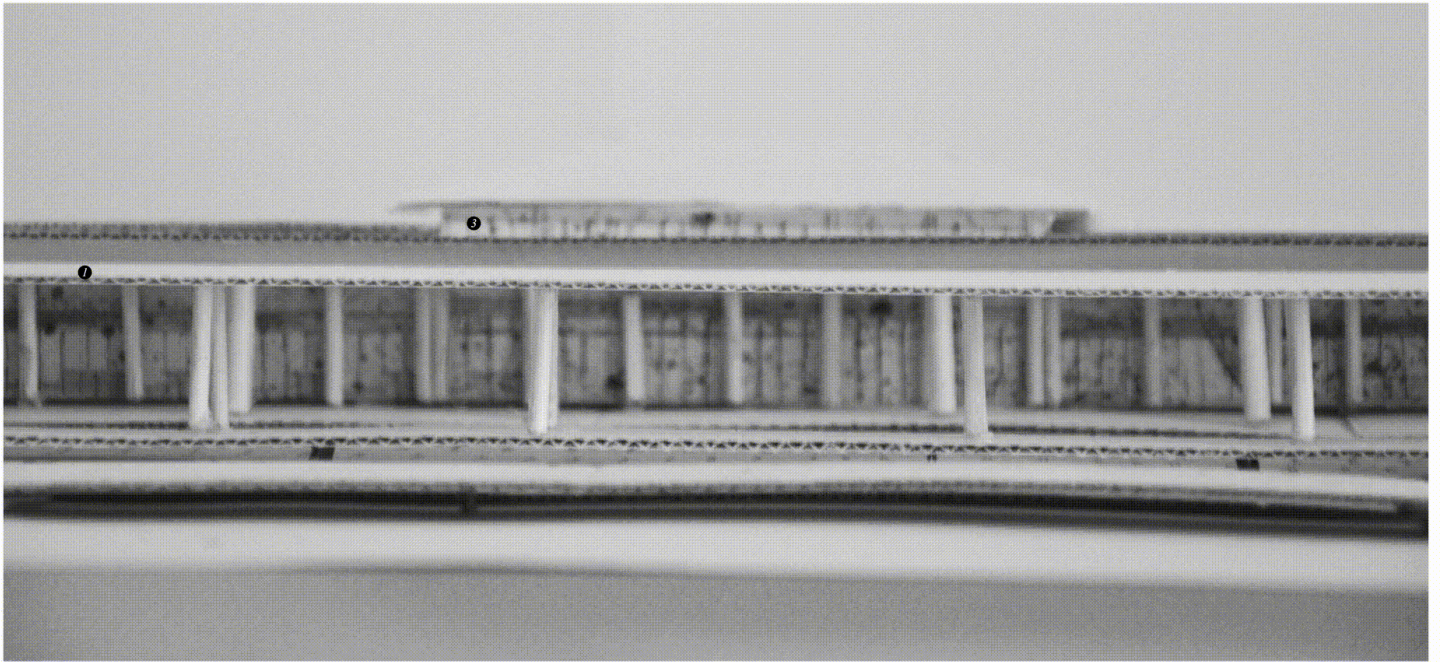

ΟΡΘΟ ΓΡΑΦΗ ΣΤΑΘΜΟΡΟΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ

Το ερευνητικό και σχεδιαστικό μέρος της εργασίας αφορά τον σχεδιασμό ενός επιβατικού σιδηροδρομικού οχήματος, βασισμένου στις αρχές του ελάχιστου χώρου, καθώς και την αναδιαμόρφωση επιμέρους τμημάτων του σταθμού με έμφαση στη λειτουργικότητα και τη μεταβλητότητα. Αμφισβητώντας τις έννοιες του αμετάβλητου και στατικού χώρου, τα κεντρικά στοιχεία του σχεδιασμού εστιάζουν στην ευελιξία και την προσαρμοστικότητα.

Η παρούσα διπλωματική εργασία διερευνά τον τρόπο με τον οποίο ο σιδηρόδρομος παραμένει ένα ισχυρό αφηγηματικό εργαλείο, διαμορφώνοντας τη σχέση μεταξύ κίνησης, ταυτότητας και αφήγησης, αμφισβητώντας τις έννοιες των σταθερών χωρικών ορισμών.

- ❶ Ενδιάμεση αποβάθρα_σημείο προσωρινής ακινησίας
- ❷ Σιδηροδρομικό σχήμα_στοιχείο κινητικότητας
- ❸ Επιβατικός σταθμός_σημείο προσωρινής ακινησίας

Ο σιδηρόδρομος αναδύεται ως τόπος μετέωρος, ενδιάμεσος, εκεί όπου η παύση και η κίνηση συνυπάρχουν, ένα πεδίο όπου το βλέμμα περιπλανάται, ο χρόνος διαστέλλεται και ο χώρος μετασχηματίζεται σε αφήγηση.

Η αρχιτεκτονική, απαλλαγμένη από τη στατικότητα του μόνιμου, λειτουργεί ως σκηνικό σε διαρκή μετάβαση, αποτυπώνοντας την εμπειρία του ταξιδιού σε στιγμιότυπα.

Ο χρόνος και ο χώρος δεν είναι πάντοτε γραμμικά δεδομένα, υφαίνονται και ανασυντίθενται μέσα στην εμπειρία ως ρευστά πεδία που αλλάζουν μορφή ανάλογα με την κίνηση και την παρατήρηση.

Η χρονικότητα του χώρου δεν ταυτίζεται με τη φυσική διάρκεια, κάθε στιγμή, κάθε στάση, κάθε βήμα μεταμορφώνει τον τόπο, αποκαλύπτοντας το απροσδόκητο.

Ο χώρος γίνεται αφηγηματικός, ο χρόνος βιωμένος, και η εμπειρία της μετάβασης αναδεικνύει ότι αυτά τα μεγέθη είναι υποκειμενικά και συλλογικά.

Η κεντρική συνθετική ιδέα της παρούσας εργασίας εστιάζει στη χωροποίηση των εννοιών του χρόνου, του βλέμματος, της κίνησης και του περάσματος, μέσω της μετατροπής του σιδηροδρόμου σε αφηγηματικό πεδίο. Με εργαλείο τις κινηματογραφικές τεχνικές, ο σταθμός προσεγγίζεται ως ενδιαμέσος, μεταβατικός και οριακός χώρος, “μη-τόπος” κατά τον Marc Augé, όπου η εμπειρία συγκροτείται από την εναλλαγή κίνησης και στάσης.

Aspect ratio_αναλογίες κάρτου 16:9

Διάρκεια_00:01:04:07

οι επιβάτες απομακρύνονται παράλληλα προς την έξοδο του σταθμού καθώς το δρομολόγιο αναχωρεί

κενές αποβάθρες_κενό τοπίο

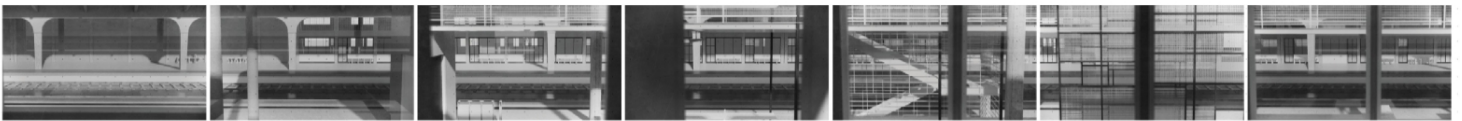
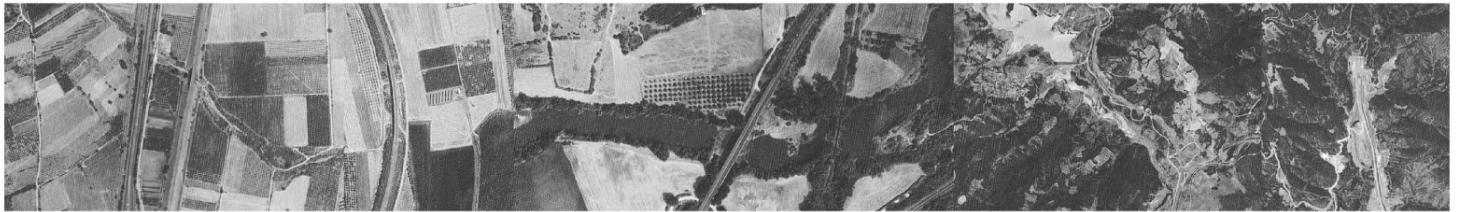
η αναμονή ο
ταξιθεθούν

η υπεύθυνη ασφαλείας νοσηματοδοτεί

σημάδια ενός χαμένου παρελθόντος

επιτάχυνση_απομάκρυνση

το όχημα έχει φύγει από το σταθμό_επόμενος προορισμός

Ο σιδηρόδρομος αναθίδεται ως τόπος μετώρου, ενδιάμεσος, εκεί όπου η παύση και η κίνηση συνυπάρχουν, ένα πεδίο όπου το βλέμμα περιπλανάται, ο χρόνος διαστέλλεται και ο χώρος μετασχηματίζεται σε αφήγηση.

Η αρχιτεκτονική, απαλλαγμένη από τη στατικότητα του μόνιμου, λειτουργεί ως σκηνικό σε διαρκή μετάβαση, αποτυπώνοντας την εμπειρία του ταξιδιού σε στιγμιότυπα.

Ο χρόνος και ο χώρος δεν είναι πάντοτε γραμμικά δεδομένα, υπαίνονται και ανασυντίθενται μέσα στην εμπειρία ως ρευστά πεδία που αλλάζουν μορφή ανάλογα με την κίνηση και την παρατήρηση.

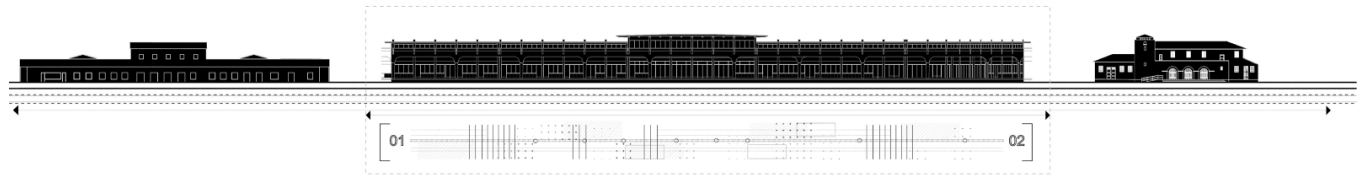
Η χρονικότητα του χώρου δεν ταυτίζεται με τη φυσική διάρκεια, κάθε στιγμή, κάθε στάση, κάθε βήμα μεταμορφώνει τον τόπο, αποκαλύπτοντας το απορροδκτο.

Ο χώρος γίνεται αφηγηματικός, ο χρόνος βιωμένος, και η εμπειρία της μετάβασης αναδεικνύει ότι αυτά τα μεγέθη είναι υποκειμενικά και συλλογικά.

Ο σχεδιασμός επιδιώκει τη σύνθεση των χωρικών εμπειριών, κατευθύνοντας βλέμματα και κινήσεις ώστε ο χώρος να λειτουργεί ως μετασχηματιζόμενο σκηνικό διαδρομών και χωρικών αφηγήσεων.

ΜΕΛΕΤΗ ΚΙΝΗΣΕΩΝ

Απεικόνιση της χωρικής συνθεμότητας του σιδηροδρομικού δικτύου

Σιδηροδρομικός σταθμός αερίων
Σταθμός Αιγάλεω, Αθήνα

+

A

Ενδομικτός σιδηροδρομικός σταθμός
Σταθμός Κόρινθος, Αθήνα

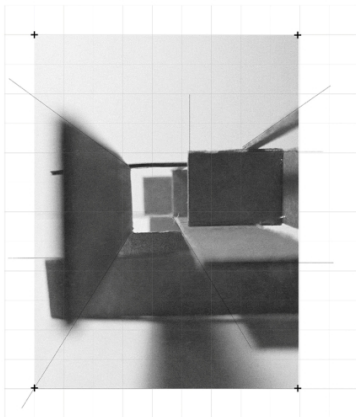
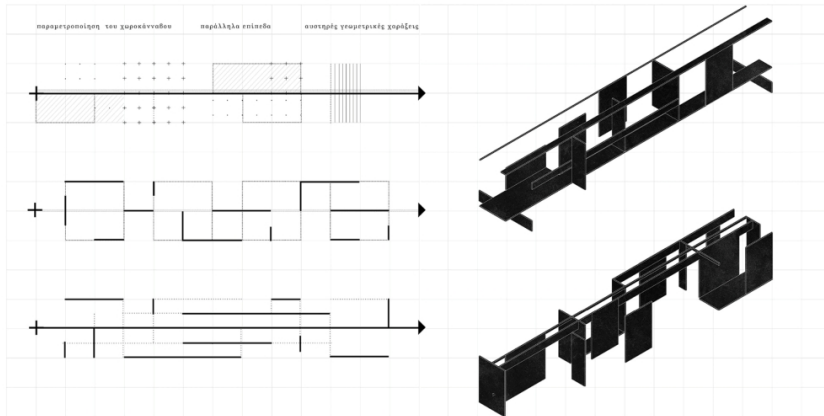
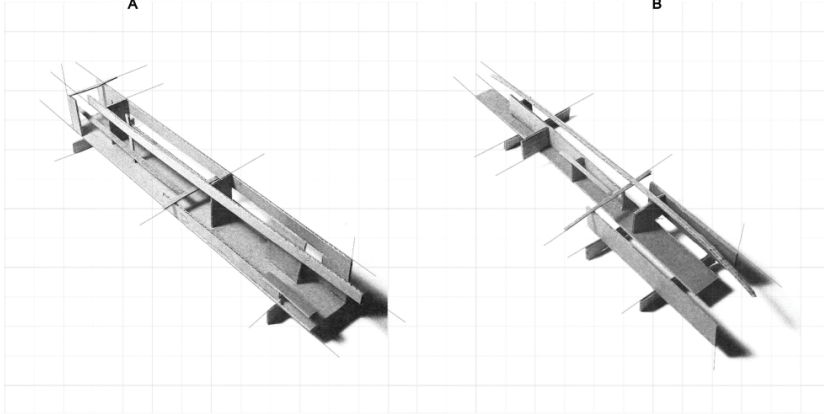
+

B

Σιδηροδρομικός σταθμός αερίων

+

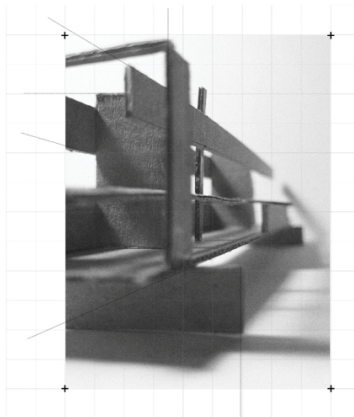
Γ

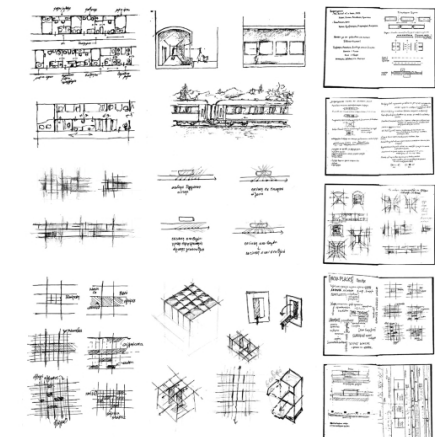
THE GRAND BUDAPEST HOTEL, Wes Anderson, 2014

Aspect ratio, αναλογία κάδρου 1.37:1

Αντικείμενο, 00:18:51, 00:19:15

Καρέ, Μικμονυμία εκάτω πάνω στο φύλλο αντίστοιχα στο ψηφιακό μέτρο. Η ψευδοσύνθεση της κίνησης στον κινηματογράφο επιτυγχάνεται με την προβολή μιας ακολουθίας εικονισμάτων.

Establishing shot, Πλάνα εδραίωσης.

Γενικό πλάνα για την εισαγωγή της σκηνής, επισημαίνεται ο οπτικός χώρος της δράσης. Το σιδηροδρομικό δίκτυο κινείται, ενώ ο φάρος παραμένει σταθερός.

Extreme long shot, Μακρινή Αίχμη.

High angle shot.

Η γωνία της κάμερας αλλάζει, με σπηλιά προς ένα σημείο στο οποίο με αποτέλεσμα την αλλαγή προοπτικής. Το σιδηροδρομικό δίκτυο κινείται, ενώ ο φάρος παραμένει σταθερός.

Medium shot.

Στο πλάνα απεικονίζεται κάποια ή σχέση μεταξύ προσώπων και περιβάλλοντος, μέσω δράσης. Εξοικονομείται η έναρξη διαλόγου στην σκηνή.

Planimetric Composition, Εμπειροδομητική σύνθεση.

Η γωνία της κάμερας είναι κάθετη στα στοιχεία της σκηνής. Δίνεται έτσι η ψευδοσύνθεση ενός δεδομένου χώρου.

Compass Point Editing.

Η γωνία της κάμερας περιστρέφεται κατά 90 μοίρες προς τα πρόσωπα που αλληλεπιδρούν στην κατάσταση της σύνθεσης.

Tableau shot, POV shot.

Τα απεικονιζόμενα στοιχεία βρίσκονται σε γωνία 180 μοιρών σε σχέση με την κάμερα, αποδίδεται έτσι συμμετρική αίσθηση της αλληλεπίδρασης και στασιμότητας.

Reverse Angle shot, POV shot.

Εναλλάσσεται το πλάνα στο πρόσωπο που αλληλεπιδρά, προσδίδοντας διαφορετικές προοπτικές από την ίδια σκηνή.

Symmetrical Framing, Centred Framing.

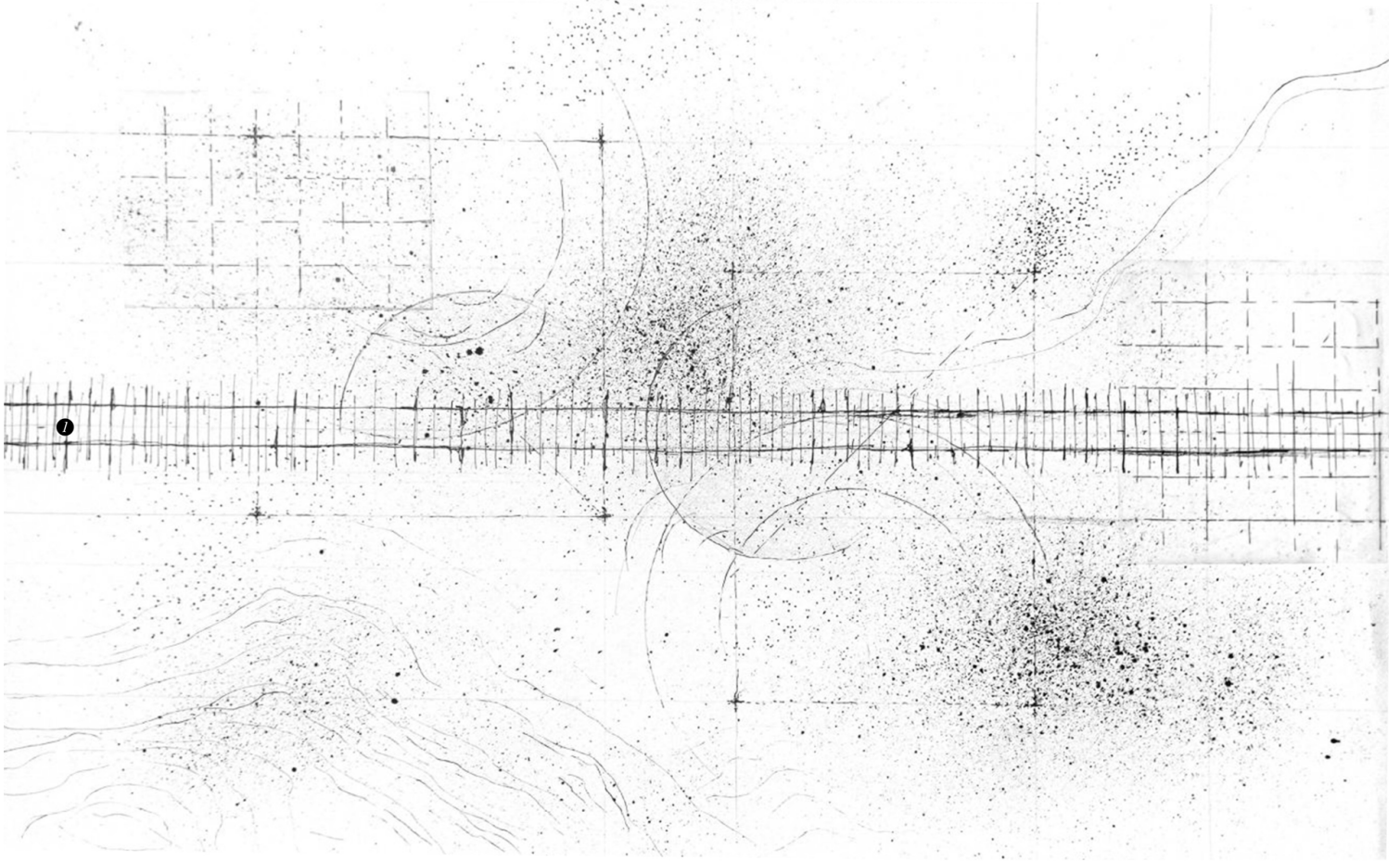

Bridging shot.

Πλάνα που χρησιμεύουν για γέφυρα, αλληλεπιδράει σκηνή.

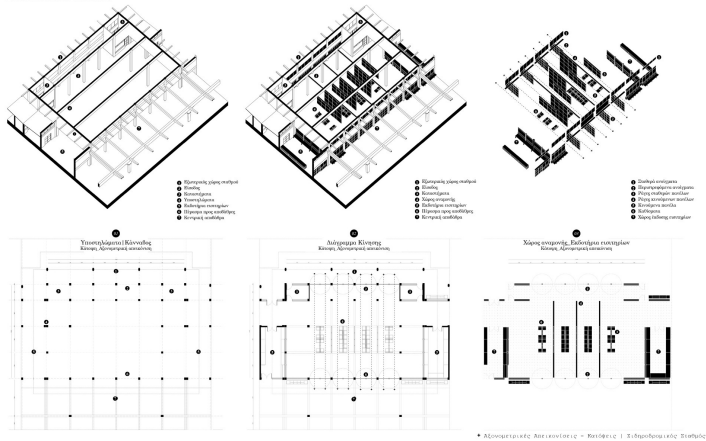

κίνηση → ακινησία → κίνηση

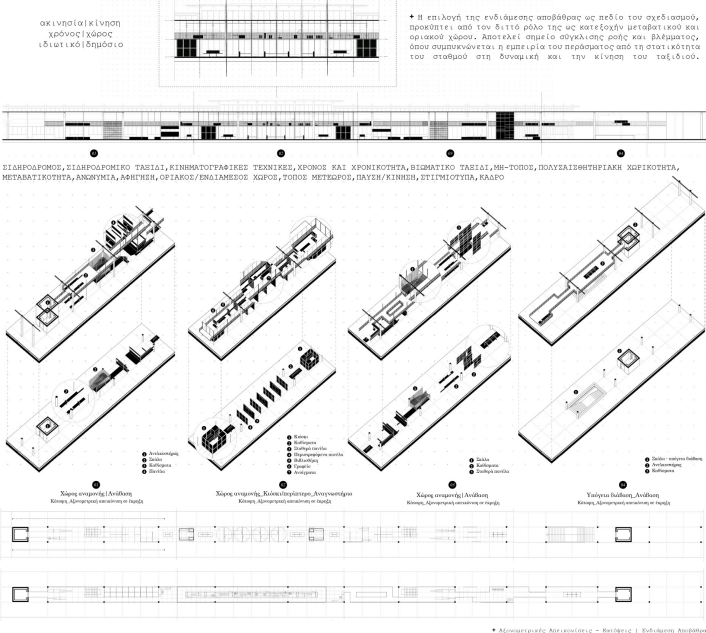

❶ Σιδηροδρομικές γραμμές_η ροή του δικτύου

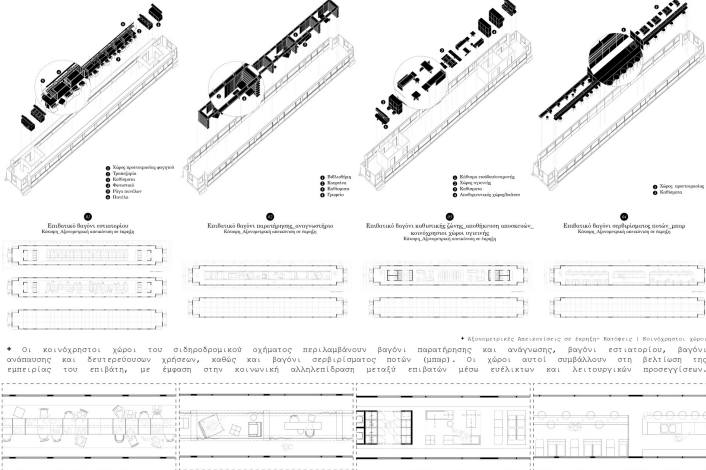
ΣΙΑΦΡΟΔΟΜΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

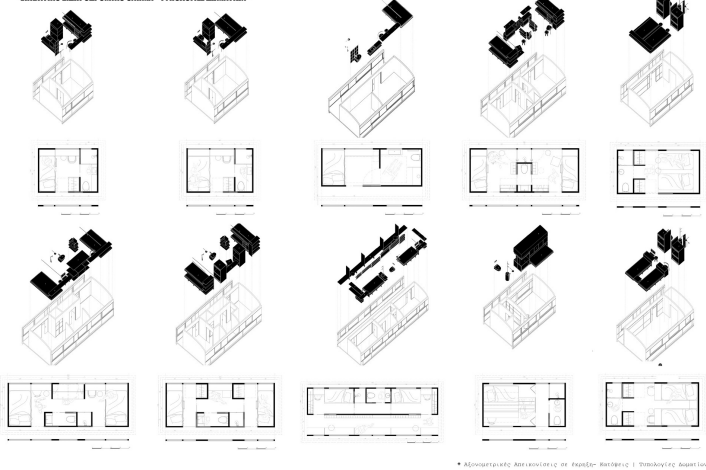
ΕΚΔΙΑΣΕΙΣ ΑΠΟΔΡΑΦΗ

ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ ΣΙΑΦΡΟΔΟΜΙΚΟ ΟΧΗΜΑ - ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ ΣΙΑΦΡΟΔΟΜΙΚΟ ΟΧΗΜΑ - ΤΥΠΟΛΟΓΙΕΣ ΑΘΗΜΑΤΩΝ

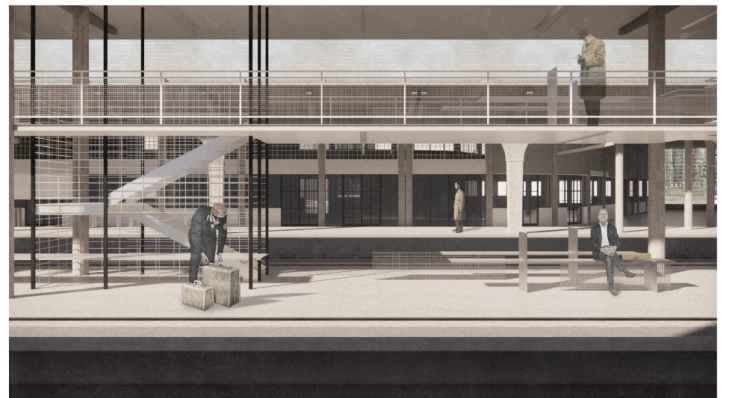
Σχεδιαστική πρόταση - Σιδηροδρομικός σταθμός

Η σχεδιαστική πρόταση αρθρώνεται ως υλική αποτύπωση της κεντρικής συνθετικής ιδέας, επιχειρώντας τη χωρική μετάφραση των εννοιών της χρονικότητας, της κίνησης και του περάσματος. Ο κάνναβος των υφιστάμενων υποστηλωμάτων λειτουργεί ως πρωτεύον συνθετικό εργαλείο για την οργάνωση των λειτουργικών ενοτήτων και την ιεράρχηση των ροών, ενώ η διαβάθμιση των χωρικών ζωνών (στάσης-κίνησης, κενού-πλήρους, δημόσιου-ημιδημόσιου) διαμορφώνει ένα δυναμικό πεδίο συνεχών μεταβάσεων. Η εφαρμογή κινηματογραφικών τεχνικών στον χωρικό σχεδιασμό καθοδηγεί το βλέμμα και την πορεία του χρήστη, μετατρέποντας τον σταθμό και το όχημα σε αφηγηματικούς μη-τόπους.

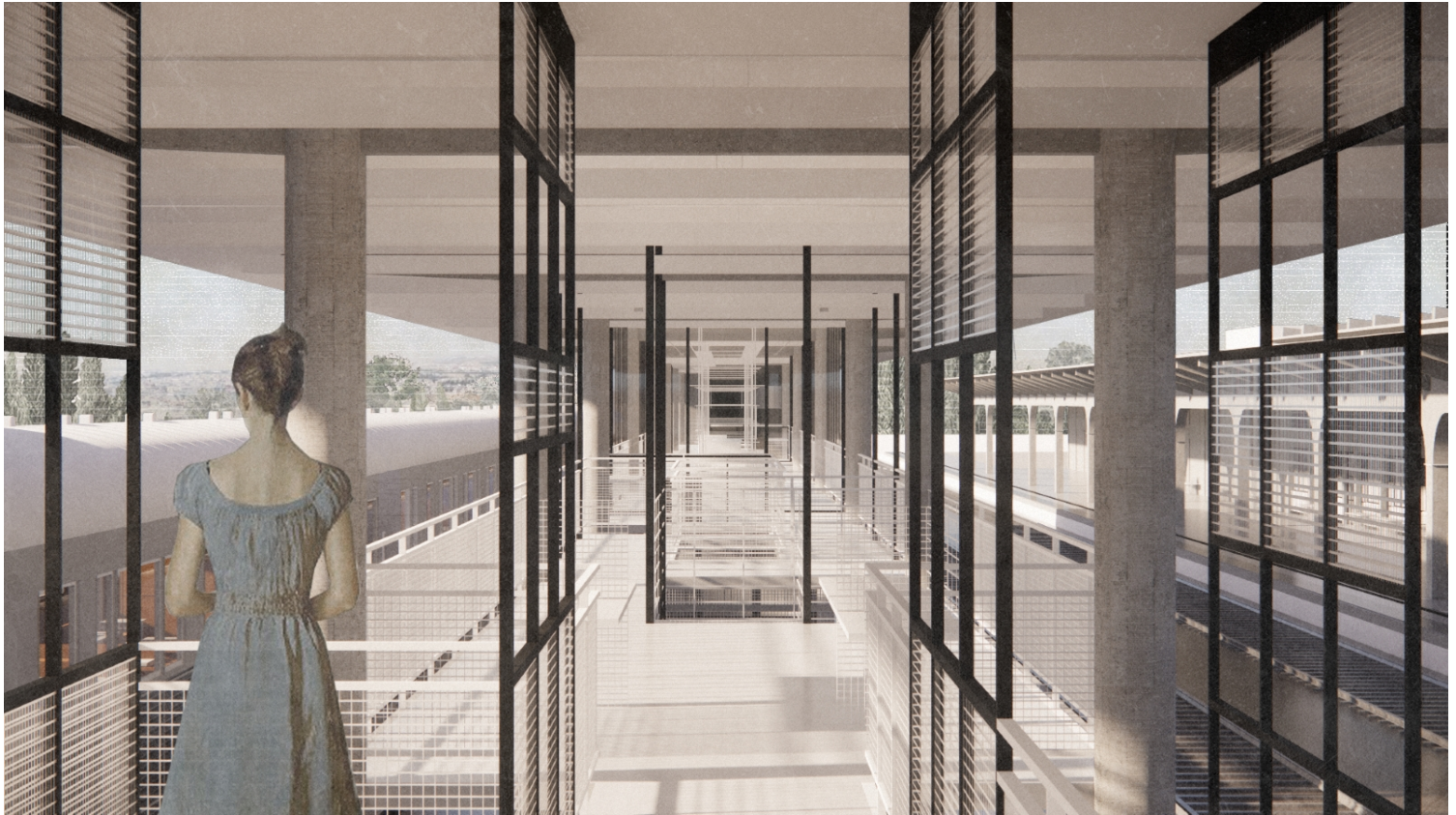

Ενδιάμεση Αποβάθρα

Η επιλογή της ενδιάμεσης αποβάθρας ως πεδίο του σχεδιασμού, προκύπτει από τον διττό ρόλο της ως κατεξοχήν μεταβατικού και οριακού χώρου. Αποτελεί σημείο σύγκλισης ροής και βλέμματος, όπου συμπυκνώνεται η εμπειρία του περάσματος από τη στατικότητα του σταθμού στη δυναμική και την κίνηση του ταξιδιού. Αναδεικνύεται ως πεδίο αφήγησης, όπου ο σχεδιασμός μπορεί να διερευνήσει την εναλλαγή στάσης | κίνησης, χρόνου | χώρου, ιδιωτικού | δημόσιου, καθιστώντας την κεντρικό κόμβο της χωρικής εμπειρίας. Το συνολικό μήκος της αποβάθρας είναι 145 μέτρα με πλάτος 9 μέτρα.

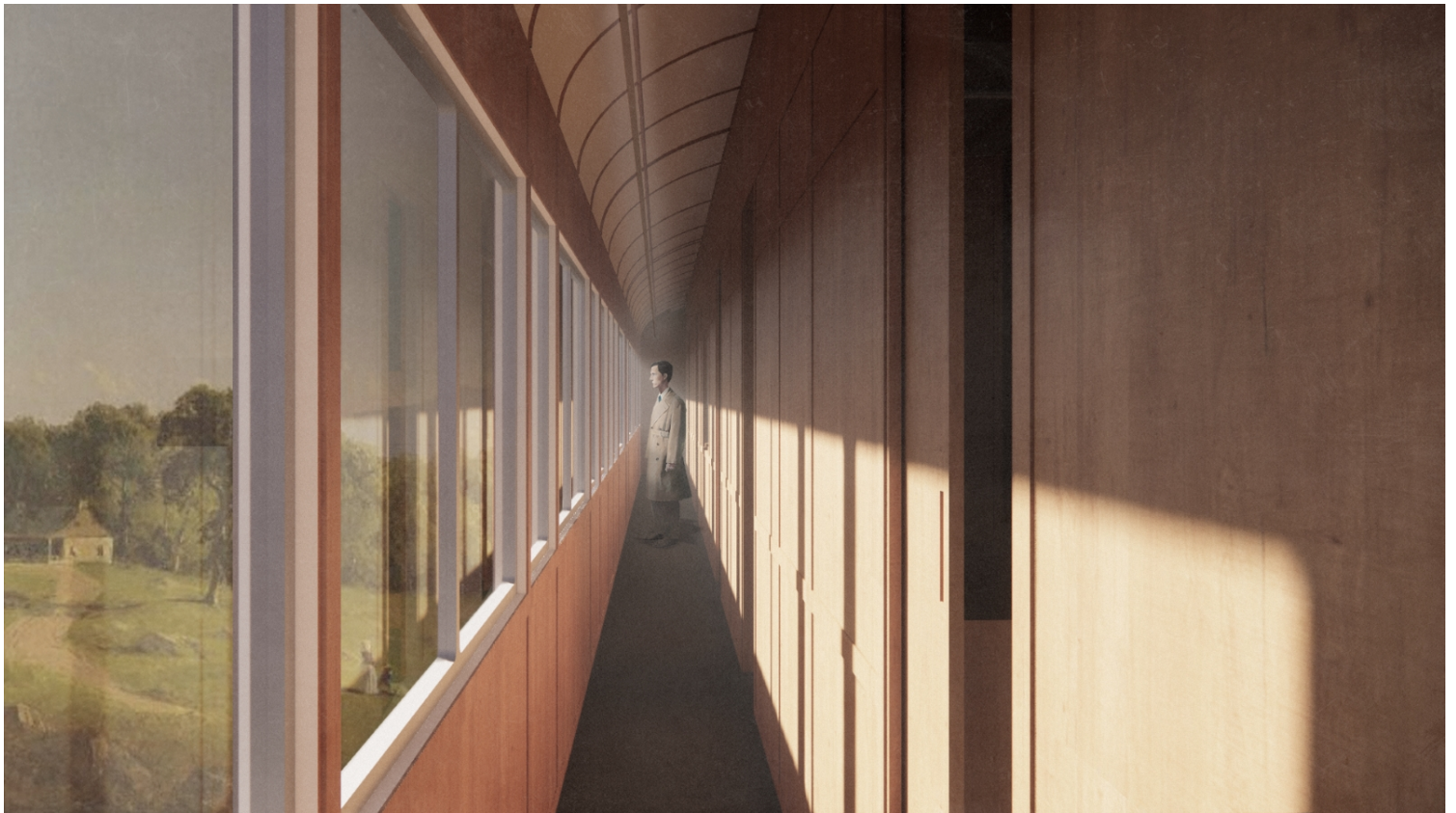

Η χρήση του κάδρου μεταφράζεται σε ελεγχόμενα ανοίγματα και διατρήσεις, τα οποία οριοθετούν τις οπτικές φυγές και παράγουν κατευθυνόμενες σκηνοθετημένες εικόνες του περιβάλλοντος χώρου. Η όψη προσεγγίζεται ως αφηγηματικό εργαλείο, το οποίο ακολουθώντας τη λογική της κινηματογραφικής ακολουθίας, μετασχηματίζει την κίνηση του χρήστη στον χώρο ως εμπειρία διαδοχικών καρέ.

Επιβατικό όχημα - κοινόχρηστοι χώροι

Οι κοινόχρηστοι χώροι του σιδηροδρομικού οχήματος περιλαμβάνουν βαγόνι παρατήρησης και ανάγνωσης, βαγόνι εστιατορίου, βαγόνι ανάπαυσης και δευτερεύουσων χρήσεων, καθώς και βαγόνι σερβιρίσματος ποτών (μπαρ). Οι χώροι αυτοί συμβάλλουν στη βελτίωση της εμπειρίας του επιβάτη, με έμφαση στην κοινωνική αλληλεπίδραση μεταξύ επιβατών μέσω ευέλικτων και λειτουργικών προσεγγίσεων.

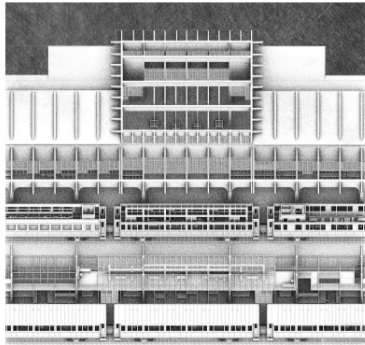

Επιβατικό όχημα - τυπολογίες δωματίων

Στην παρούσα εργασία αναπτύχθηκαν δέκα+1 διαφορετικές τυπολογίες δωματίων ειδικά διαμορφωμένες για τις ανάγκες των χρηστών-επιβατών. Στόχο αποτέλεσε η διερεύνηση της ευελιξίας, της λειτουργικότητας και της προσαρμοστικότητας. Επιχειρείται, επιπλέον η δημιουργία ποιοτικών συνθηκών φιλοξενίας, που συνδυάζουν την άνεση με την εργονομία και την αποδοτική αξιοποίηση του -ελάχιστου- διαθέσιμου χώρου.

IN-BETWEEN

The railway travel as a spatial narrative
Diploma thesis presentation

Student Michaliou Amalia
Supervisor Constantine Bouras

September 25th 2025

No. 280223

ATH

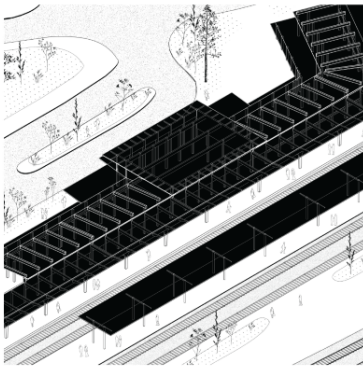
University of West Attica
Department of Interior Architecture
School of Applied Arts & Culture

September
25th 2025
ATH

IN - B E T W E E N
The railway travel as a spatial narrative
Diploma thesis presentation

one-way ticket

No. 280223

IN-BETWEEN

The railway travel as a spatial narrative
Diploma thesis presentation

Student Michaliou Amalia
Supervisor Constantine Bouras

September 25th 2025

No. 280223

ATH

University of West Attica
Department of Interior Architecture
School of Applied Arts & Culture

September
25th 2025
ATH

IN - B E T W E E N
The railway travel as a spatial narrative
Diploma thesis presentation

one-way ticket

No. 280223